

PRINCIPALS PROPOSTES I NOVETATS DEL TEXT QUE ES PRESENTA

D'acord amb l'encàrrec rebut, l'esborrany d'estatut de la Universitat de Barcelona (EUB 2025) que es presenta en aquesta segona fase («Bastir fonaments») té un caràcter habilitador (és a dir, permet el desplegament normatiu i de funcionament si canvien les normes de rang superior, sense obstacles ineficients). Alhora, vol evitar un reglamentisme excessiu (tenint present, però, que un estatut universitari és jurídicament un reglament autònom).

Totes les propostes es fonamenten en els debats tinguts en la comissió redactora elegida pel Claustre Universitari, amb el suport de les informacions obtingudes en la primera fase («On som i on volem anar»), amb l'escolta de les estructures, unitats i membres de la Universitat, així com l'informe dels grups d'opinió i altres materials (altres estatuts d'universitats, documents de la LERU, etc.).

La LOSU contempla una Universitat amb una pluralitat de missions: docència, recerca, transferència, divulgació i protagonisme transformatiu de la societat. La LOSU obliga a repensar la Universitat de Barcelona tal i com la imaginem ara. S'adiu amb els objectius i les accions que demana Europa i és el que consolida la força de les universitats públiques. Manllevant una expressió habitual, comporta un canvi de paradigma. I per això, la proposta ha defugit reformes menors o maquilladores. És necessari dotar-nos d'un **Estatut nou per un escenari nou**. I és el que vol la comunitat de la Universitat, un cop escoltada.

Per tant, estem davant d'una proposta nova que ens ha de permetre imaginar el futur, sense lligar-nos a referents presents o passats. Es una proposta sostenible, en el sentit que pensa en una universitat sòlida per les generacions futures, i és una proposta facilitadora, per poder fer front a canvis que ara només intuïm. Per això cal llegir-la amb ulls nous. Des del primer moment s'ha de tenir present que cada article es beneficia i completa amb la integració amb altres preceptes: limitar-se a un article, o a una matèria concreta, dificulta identificar tant l'esperit com els paràmetres en què l'articulat es fonamenta. En definitiva, atès que ens cal un Estatut nou per un escenari nou, hem d'identificar la cartografia de la proposta en el conjunt. D'aquesta manera s'empoderarà la participació de les membres de la comunitat, i la tasca de la comissió serà més àgil, per arribar a "un text per oferir", com a objectiu de la quarta fase.

La proposta persegueix, per adaptar-se a l'objectiu esmentat :

1. Una redacció clara però tècnica, sense declaracions irrellevants en termes de supòsit de fet o efectes que es puguin produir.
2. Articles sintètics, en la mesura que ha estat possible, i que permeten desplegar una pluralitat d'opcions normatives.
3. Remissió —pel que fa a les qüestions no necessàriament estatutàries, d'acord amb la Llei orgànica del sistema universitari (LOSU) i els aspectes bàsics que ha de contenir l'estatut d'una universitat— a normes de desplegament que es poden adaptar més fàcilment a canvis externs i necessitats internes. El text evita la regulació exhaustiva de:
 - Concursos de personal docent i investigador o personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis (cenyiment a principis i garanties).
 - Processos d'aprovació i de supressió d'ensenyaments.
 - Comissions delegades.

S'identifiquen normes nuclears que han de permetre un desplegament sectorial efectiu: Reglament general de centres i d'estructures, estatuts dels col·lectius de la comunitat universitària —del personal

docent i investigador; personal investigador; personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis— i Reglament general d'eleccions.

NOVETATS EN L'ORDENACIÓ SISTEMÀTICA EN L'EUB 2025

1. Estructura i governança ubicades sistemàticament després dels títols sobre les missions i la comunitat universitària, per la necessitat manifestada en la primera fase de reforçar el sentit de comunitat i de visió compartida.
2. Títol per a les «missions» (no s'empra el terme «funcions», excessivament jurídic, i s'adopta la nomenclatura de la UE), que inclou la docència, la recerca i transferència, i el compromís amb la societat.
3. Títol per a la comunitat universitària en conjunt. S'estructura en una part de qüestions nuclears i drets i deures que afecten igualment tots els col·lectius; després es presenta un capítol per a cada col·lectiu.

CONTINGUTS: PRINCIPIS I NOVETATS

Disposicions preliminars

1. La Universitat com a servei públic que persegueix el bé comú.
2. Enumeració de valors i principis rectors que impregnen les missions i el funcionament quotidià.
3. El català com a llengua pròpia de la Universitat. Reconeixement de l'ús del llenguatge inclusiu i de la cooperació qualificada entre les universitats de l'àmbit lingüístic català.
4. El Grup Universitat de Barcelona consolidat com a instrument de gestió estratègica per a l'assoliment de les missions.

Missions

1. La docència com a eix del servei públic. La UB és una universitat presencial en una societat digitalitzada.
 - a) Reconeixement de l'educació al llarg de la vida i les microcredencials com a part de la missió docent.
 - b) Plasmació dels equips docents.
 - c) Reconeixement específic i simplificat dels consells d'estudis i coordinació de màster o doctorat, amb llibertat de les facultats per elegir-ne les persones responsables.
2. La recerca com a element nuclear, propi i diferenciador de la Universitat de Barcelona.
 - a) Clarificació de l'ordenació de la recerca: facultats, instituts i grups de recerca.
 - b) Reconeixement de la rellevància de la ciència ciutadana i la ciència oberta.
 - c) Visibilització de la transferència com a missió independent.
3. El compromís amb la societat com a missió diferenciada.
 - a) Inclusió dels observatoris per potenciar les interrelacions entre ciència i societat (amb explicitació de la metodologia de la ciència ciutadana).

- b) Reconeixement i defensa del patrimoni històric.

Comunitat universitària

1. Es parteix de presentació de la comunitat universitària amb drets i deures comuns, que ens identifiquen com una única comunitat. S'expliciten els drets sindicals.

2. Estudiantat:

- a) Es millora la qualitat de la representació mitjançant el cúmul de mandats i, com a conseqüència, la major capacitat d'interlocució i d'integració en els processos decisoris de la Universitat.
- b) S'enumeren de manera detallada els drets de l'estudiantat, com ara el dret a una segona convocatòria. Correlativament, s'identifiquen uns deures, com ara l'ús responsable de la intel·ligència artificial.
- c) S'estableixen mecanismes per potenciar la participació.

3. Personal docent i investigador i personal investigador:

- a) S'obvia voluntàriament descriure de manera detallada les categories, perquè són fluctuants; voluntat de tractament igualitari.
- b) Es plasma el personal investigador com a integrant de la comunitat universitària, derivat de les lleis estatal i catalana de la ciència.
- c) Per clarificar les responsabilitats, les funcions i els drets polítics, es dissenya una doble adscripció del personal docent i investigador (recerca i docència) i una única adscripció del personal investigador a estructures de recerca, que, si té encàrrecs de docència, té vinculació al departament.

4. Personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis:

- a) S'incrementa la representativitat als òrgans de govern (Claustre Universitari i Consell de Govern) i es preveu una comissió delegada del Consell de Govern amb la màxima representativitat legal del col·lectiu.
- b) Milloren els mecanismes de negociació i representació dels treballadors i s'incrementa el percentatge de ponderació del vot del col·lectiu a les eleccions a rectora o rector.
- c) Hi ha un reconeixement explícit de la carrera horitzontal.
- d) Es preveu l'aprovació d'un Estatut específic del col·lectiu.

Estructures

1. Les facultats com a estructures transversals responsables i corresponsables del govern de la Universitat: increment de la seva autonomia, cosa que implica:

a) Autonomia estratègica:

- i. Atribució de competències en matèria de recerca i transferència.
- ii. Fixació de polítiques estratègiques pròpies, d'acord amb la política general de la Universitat.
- iii. Creació de centres de recerca i transferència en l'àmbit de la facultat.

b) Autonomia organitzativa:

- i. Adaptació del nombre de membres de junta de facultat en funció de les dimensions de la facultat.

- ii. Possibilitat d'establir el sistema d'elecció dels caps d'estudis que millor reflecteixi la idiosincràsia del centre.
- iii. Capacitat de decisió en la configuració de l'equip directiu: pot integrar altres càrrecs, com ara directors de departament i caps d'estudis o coordinadors de màsters.
- iv. Capacitat de decisió sobre el nomenament de la secretària acadèmica o secretari acadèmic, si es designa qui exerceix les funcions en els òrgans col·legiats.
- v. Possibilitat d'eliminar l'estructura «departament» si té el mateix perímetre que l'estructura «facultat».

2. Departaments: estructura competent en docència i en personal (també de la seva formació, carrera acadèmica i benestar):

- a) Responsabilitat en l'accés i el desenvolupament de la carrera acadèmica de les persones que l'integren.
- b) Potenciació dels equips docents com a eix de la qualitat docent del departament.
- c) Responsabilitat en l'encàrrec i gestió docents.
- d) Reconeixement de la possibilitat d'establir seccions departamentals quan és imprescindible.

3. Escola de Doctorat: novetats respecte a l'EUB 2003:

- a) Reconeixement de direcció o coordinació de tots els programes de doctorat de la Universitat de Barcelona.
- b) Consell de Doctorands i Doctorandes, com a veu dels investigadors en formació.

4. Instituts de recerca propis: estructura responsable de la recerca interdisciplinària o d'alt nivell:

- a) Reconeixement en els òrgans de govern (representació al Claustre Universitari i al Consell de Govern).
- b) Fonamentats en la contribució al millor desenvolupament de les missions de la Universitat.
- c) Dependència funcional del vicerectorat competent.
- d) Estructura integrada per personal docent i investigador adscrit i que pot acollir el personal investigador (propí o vinculat) com a membre de ple dret.
- e) Capacitat d'autoorganització mitjançant el reglament de funcionament intern.

5. Altres estructures lligades a les missions: unitats de docència, recerca i transferència (agències, Institut de Desenvolupament Professional, càtedres i aules).

6. Unitats bàsiques:

- a) Unitat d'Igualtat i Diversitat.
- b) Sindicatura de Greuges (com a unitat bàsica, d'acord amb la LOSU).
- c) Inspecció de Serveis, de la qual s'emfasitza la doble funció: vetllar per la qualitat i instruir expedients.

7. Grup Universitat de Barcelona:

- a) Es parteix de l'arrelament a la UB (per això apareix en primer lloc, en el títol I).
- b) Les entitats que l'integren s'enumeren específicament com a fundacions: la Fundació Bosch i Gimpera i la Fundació Solidaritat UB, i es fa visible que la formació al llarg de la vida es gestiona mitjançant una fundació.

8. Es diferencien amb claredat les estructures acadèmiques de les estructures de gestió, amb especial referència als campus territorials (com a denominació per augmentar la visibilitat de la Universitat de Barcelona quan es relaciona amb les institucions públiques i privades).

Governança

1. Desenvolupament dels principis d'integritat i de bon govern, de transparència i de rendició de comptes i mecanismes per fer-los efectius.
2. Clarificació en la nomenclatura de les disposicions normatives pròpies (estatut, normativa, reglament, instrucció).
3. Espais: criteris de distribució i de gestió col·laborativa a partir de les polítiques estratègiques de la Universitat i els centres.

Claustre Universitari

Configurat com a màxim òrgan representatiu de participació i deliberació.

Composició: proposta de 200 membres + 3 membres nats.

- a) Percentatges de la LOSU a l'alça (llevat del personal docent i investigador, prou representat):
 - i. 103: personal docent i investigador permanent.
 - ii. 17: altre personal docent i investigador.
 - iii. 26: personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis (increment del 3 % respecte a l'EUB 2003).
 - iv. 54: estudiantat (increment del 2 % respecte al percentatge preceptiu de la LOSU).
- b) Es mantenen dues reunions ordinàries, però es fa referència a comissions, per potenciar grups de treball.

Consell de Govern

El disseny parteix de la voluntat de ser més eficients i executius, així com potenciar el Consell de Govern com a espai de debat i de rendició de comptes.

En correlació amb els criteris del Claustre Universitari, es presenta una composició amb un nombre de membres inferior. S'ha de destacar la complexitat de traduir les obligacions que imposa la LOSU en un disseny eficient.

- a) 45 membres (inclou els 3 membres nats), que han d'incloure les estructures de la Universitat.
- b) Percentatges de representació de la LOSU:
 - i. 66 %: personal docent i investigador permanent.
 - ii. 12 %: estudiantat (increment del 2 % respecte al mínim de la LOSU).
 - iii. 12 %: personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis (increment del 2 % respecte al mínim de la LOSU).
 - iv. 5 %: altre.
 - v. 5 %: Consell Social.
- c) S'ha dissenyat una organització en un plenari i comissions delegades.
 - i. Plenari:
 - Reunió ordinària trimestral (i, a més, es preveu una reunió conjunta amb el Consell Social, d'acord amb les previsions de la LOSU).

- ii. Comissions delegades:
 - Delegació efectiva de decisions, segons el que disposi el Plenari del Consell de Govern.
 - Identificació de les matèries indelegables.
 - Identificació de les comissions que han d'existir necessàriament.
 - Composició de les comissions delegades d'acord amb els paràmetres de la LOSU en relació amb el Consell de Govern; adaptable a allò que especifiqui cada comissió (notablement, la delegada de Personal Tècnic, de Gestió i d'Administració i Serveis).

Comissió de Reglament

Novetat estatutària. Òrgan que es converteix en el nucli de la gestió procedimental i de funcionament quotidià de la Universitat. Aprova els reglaments de les estructures i agències, els convenis i altres afers.

- a) Composició: deu membres del Consell de Govern, amb les proporcions del Consell de Govern; la presideix la secretària o secretari general.
- b) Si la Comissió ho considera convenient, eleva l'assumpte al Consell de Govern.
- c) Reglament propi i periodicitat mensual de les reunions.

Consell Social

La regulació que es proposa conjumina la LOSU i la Llei d'universitats de Catalunya (LUC):

- a) Destaca el Pla d'actuacions (novetat de la LOSU), que implica la cooperació amb el Consell de Govern.
- b) Coordinació amb possibles consells socials de facultats.

Rectora o rector

Eleccions:

- a) Requisits per ser elegible: 2 sexennis, 2 quinquennis, 4 anys de gestió en càrrecs unipersonals (es defineixen els càrrecs en una disposició addicional). Es vol garantir garanteix l'equilibri de gènere en les persones potencialment candidates.
- b) Presentació del programa electoral i d'un conjunt representatiu dels membres de l'Equip de Govern. I, si es considera adient, presentació d'aval dels membres claustrals.
- c) Debat electoral en cadascuna de les voltes.

Unitats de suport de la rectora o rector: l'Equip de Govern i la Conferència de Degans i Deganes:

- a) Equip de Govern, amb vicerectorats, Secretaria General i Gerència (ampliable a delegats i convidats, si es considera convenient).
- b) La Conferència de Degans i Deganes, com a unitat de suport de la rectora o rector i com a canal de comunicació, coordinació i cooperació entre les facultats. Proposa accions sectorials per millorar la qualitat acadèmica i de gestió de la Universitat.

Degana o degà

- a) En correlació amb l'exigència de requisits d'elegibilitat per esdevenir rectora o rector, es demanen a les persones candidates un sexenni, un quinquenni i dos anys de gestió en càrrecs unipersonals.
- b) L'elegeix la junta de facultat.

- c) Com a unitat de suport, la degana o degà disposa d'un equip directiu integrat per vicedegans, l'administradora o administrador de centre, i la cap o el cap de la secretaria d'estudiants i docència. El reglament de la facultat en pot establir una configuració més àmplia.

Direcció de departament

La directora o director és la persona responsable de la gestió docent i del personal del departament.

- Se n'identifiquen de manera clara les tasques (no únicament tasques de representació; ha de treballar conjuntament amb la secretària o secretari), i és garant de l'encàrrec i la qualitat docents.
- Si hi ha dues o més seccions, es concentren les tasques de direcció, secretaria i coordinació de secció.
- A falta de candidatures, es preveu una elecció per insaculació entre elegibles, i cal convocatòria d'eleccions un cop transcorreguts dos anys.

Consell de departament

Integrat pel professorat permanent i no permanent a temps complet i una representació de la resta de col·lectius.

Títol pressupostari i financer

- Adequar-se a la LOSU, de manera que es permet la màxima eficàcia.
- Reconeixement de la rellevància i l'abast del patrimoni material i històric (però patrimoni històric previst en missions, per harmonització amb la LOSU).
- Plasmació de criteris i unitats de control (per adequació legal).

Reforma de l'Estatut

Criteri: facilitar reformes i facilitar l'adaptació als futurs canvis legislatius:

- Diferenciar el procés de reforma del procés d'aprovació d'un estatut nou.
- Diferenciar el tipus de reforma en funció del títol (contingut).
- Diferenciar reformes constitutives i reformes estrictament tècniques.

Disposicions addicionals

- Identificació dels càrrecs unipersonals com a requisit per a les eleccions a rectora o rector i degana o degà.
- Esment específic de les unitats de formació i recerca, els campus territorials i les aliances transversals de recerca.
- Esment del professorat distingit, per exigència de la LOSU (i, pels paral·lelismes, del personal investigador distingit).

Disposicions transitòries

Fixació dels terminis per executar les disposicions de l'Estatut.